

Székesfehérvári séták 3.

améselő történelem

Városi polgárok útján

Egy város történetében a királyok, királynék mellett a város tisztességes polgárai is fontos szerepet játszanak alkalmanként. Az igazságos Mátyás királyról származása okán emlékezünk meg itt.

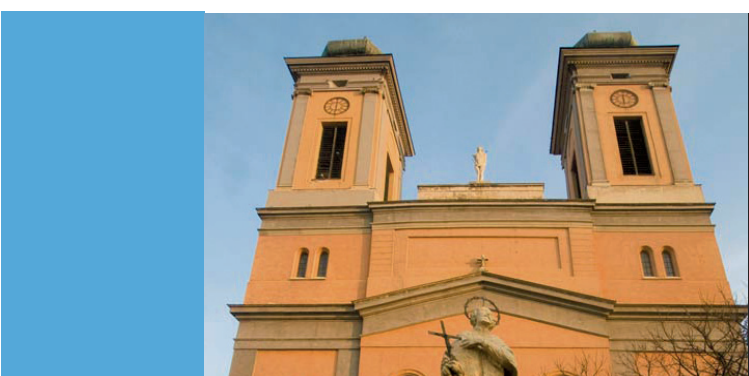

1. Szent Sebestyén templom
2. Szentháromság oszlop
3. Mátyás emlékmű
4. Goldziher-ház
5. Hiemer-ház
6. Szent Anna kápolna
7. Kálmáncsehi Domonkos szobra
8. Megyeház utcai múzeumok
9. Kati néni szobra
10. Alumináriumipari Múzeum
Megközelíthető a Piac téri Buszpályaudvartól a 14 és a 14G jelű autóbusszokkal (Zobori út 12.) 5,3 km

tourinform
 Turista Információs Központ és Turisztikai Információs Központ
 8000 Székesfehérvár
 Városház tér (Hiemer-ház)
 Tel.: +36 22/537-261
 Fax: +36 22/340-330
 szekesfehervar@tourinform.hu
 www.szekesfehervar.hu

INFORMÁCIÓK, ÉRDEKESSÉGEK:

1. **Felsővárosi Szent Sebestyén templom**
 Építés ideje: 1737-1866
 Helye: Móri út
 Elérhetőség: Tel.: 06 22/315-482, email: szfvar-felsovaros@szfvar.katolikus.hu
 Honlap: www.szfvar.katolikus.hu
 Magasság: 20,6 m szélesség: 8 m
 Nyitva tartás: március 15-október 15-ig naponta: 9-18 óráig Belépődíj: nincs
 Jeles nap: Szent Anna-nap - búcsú, július 26.
2. **Szentháromság oszlop**
 Készítés ideje: 1867, restaurálás: 1986-1987
 Alkotó: id. Havranek Antal
 Helye: Szent Sebestyén tér
 Magasság: - 8 m, anyag: kő
3. **Mátyás emlékmű**
 Készítés ideje: 1990-1993
 Alkotó: Melocco Miklós (1935-) szobrászművész, valamint építészek és statikusok: Masznyik Csaba, Krähling László, Kisfaludy Attila
 Helye: Fő utca
 Méret: magasság: 23,4 m szélessége: 6,4 m
 Anyag: bolgár mészkő, bronz
4. **Goldziher-ház**
 Építés ideje: XIV-XVIII. század, műemléki helyreállítás: 1954-1977
 Helye: Oskola utca 6.
5. **Hiemer-ház**
 Építés ideje: középkor és XVIII. század, műemléki helyreállítás: 2006-tól
 Helye: Oskola utca 2; Jókai utca 1-3.
 Elérhetőség: tel.: 06 22/537-261
 Fax: 06 22/340-330, tourinform@pmhiv.szekesfehervar.hu
 Honlap: www.szekesfehervar.hu
 www.hiemerhaz.hu
 Nyitva tartás: információ az épületben működő Tourinform Irodától kérhető
6. **Szent Anna kápolna**
 Építés ideje: 1470 körül, műemléki helyreállítás: 1933-1934, 1999-2000
 Helye: Arany János u.
 Elérhetőség: tel.: 06 22/315-114
 Honlap: www.szfvar.katolikus.hu
 Magasság: 20,6 m szélesség: 8 m
 Nyitva tartás: március 15-október 15-ig naponta: 9-18 óráig Belépődíj: nincs
 Jeles nap: Szent Anna-nap - búcsú, július 26.
7. **Kálmáncsehi Domonkos szobra**
 Készítés ideje: 1938
 Alkotó: Ohmann Béla (1890-1968)
 Helye: Arany János utca Magasság: 3,2 m
 Anyag: haraszti mészkő
8. **Megyeház utcai kiállítások**
 Építés éve: 1730 körül
 Helye: Megyeház utca 17.
 Elérhetőség: tel.: 06 22/329-504, 06 22/315-583, email: fmmuz@mail.iif.hu
 Honlap: www.szikm.hu
 Nyitva tartás: hétfő kivételével naponta 9-17 óráig
 Belépődíj: van
9. **Kati néni szobra**
 Készítés ideje: 2001
 Alkotó: Kocsis Balázs (1954)
 Helye: Liszt Ferenc utca
 Magasság: 154 cm, anyag: bronz
 Jeles nap: Katalin-napi ünnepség, november 25.
10. **Országos Műszaki Múzeum Alumináriumipari Múzeuma**
 Alapító: Székesfehérvári Könnyűfémű, 1970
 Helye: Zombori út 12.
 Elérhetőség: tel.: 06 22/333-412
 email: alumizeum@mail.datatrans.hu
 Honlap: http://aluparimuzeum.googlepages.com
 Nyitva tartás: hétfő-péntek 10-15 óráig, előzetes bejelentés alapján eltérő időpontokban is látogatható
 Belépődíj: van

1. Felsővárosi Szent Sebestyén templom

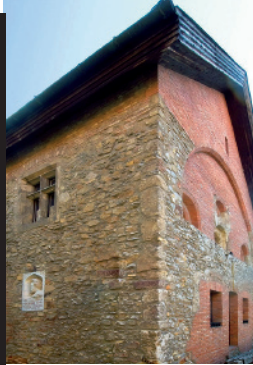
A török hódoltság és a Rákóczi szabadságharc alatt elnéptelenedett középkori külváros benépesítése az 1710-es években kezdődött. A betelepült német és magyar földműves lakosság „felsővárosi” identitását népszokásaiban ma is őrzi. Templomuk 1801 és 1866 között alakult ki. A templom védőszentje a kereszténnyé lett római katona, Szent Sebestyén (†287), akit a pestis ellen védőszentként is tisztelnek. 1737-ben, az utolsó fehérvári pestis után, a vezetők fogadalmat tettek, hogy minden évben Sebestyén napon misével mondanak köszönetet védőszentjüknek.

2. Szentháromság oszlop

A város XIX-XX. századi történetében meghatározó szerepet játszott a kőfaragó dinasztia, a Havranek-család: tűzoltóparancsnokot és polgármestert is adott Székesfehérvárnak. Id. Havranek Antal 1867-ben készítette az eredetileg festett, neogótikus stílusú, szentésház-formájú Szentháromság emlékoszlopot. A Szentháromság oszlopot 1960-ban helyezték át a Zichy ligetből a Szent Sebestyén templom előtti térre.

3. Mátyás emlékmű

Buda és Visegrád mellett Fehérvár is Mátyás király (1458-1490) városa volt. Itt tartotta esküvőjét, s Fehérváron kívánt temetkezni is. A prépostsági templom hatalmas méretű bővítéséhez a pápa segítségét is kérte. Erre emlékeztet Melocco Miklós emlékműve, melyet a király halálának 500. évfordulója alkalmából rendelt a város. Ünneplés avatására 1990. április 6-án került sor. A műalkotással a reneszánsz uralkodó előtt tiszteleg az utókor. A retorikát megszemélyesítő Szónok szobor ivókútként is szolgál.

4. Goldziher-ház

Az utóbbi évtizedek szakszerű műemléki helyreállításainak köszönhetően a város barokk külseje alatti középkori maradványok is felszínre kerültek. A Goldziher-ház helyreállítása után láthatók lettek az épület hajdani román és gótikus stílusú ablakai. A kapualjban gótikus ülőfülke található. A XIX. században a ház a Goldziher-család tulajdonában volt, itt született 1879. június 22-én Goldziher Ignác (1850-1920) neves orientalista tudós.

5. Hiemer-ház

A fehérváriak Hiemer-háznak hívják egykori tulajdonosa, Hiemer Mihály városbíró neve után. A ház korábbi tulajdonosai alapján három jól elkülöníthető ingatlanból áll, teljes nevén a Hiemer-Font Caraffa épülettömb. Az épülettömbnek, amely középkori építészeti emléket is tartalmaz, mindig polgári funkciói voltak, zeneiskola is működött a falai között. 1990-ben állagának drasztikus romlása miatt ki kellett üríteni az épületet. 2006-tól a város a teljes épülettömböt három ütemben állította/állíttatja helyre. Vendégszobák, kiállítóterek, konferenciatermek, étterem mellett az új házasságkötő terem is itt kapott helyet. (Fotó a címlapon.)

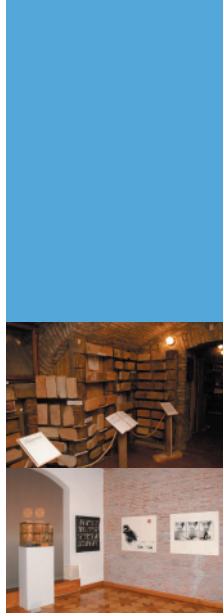
6. Szent Anna kápolna

A város egyetlen, teljes épségében megmaradt, középkori egyházi épülete 1470 körül épült. Gótikus, egyhajós kis templomterét finom hálóboltozat zárja. A török hódoltság idején dzsámiként használták. Gr. Nádasdy László fehérvári örkanonok megbízásából a XVIII. században épült a tető kis huszartornya, s a barokk oltár, melynek eredeti oltárképe a Székesfehérvári Egyházmegyei Múzeumban található.

7. Kálmáncsehi Domonkos szobra

Kálmáncsehi Domonkos (1435-1514) Mátyás király bizalmas diplomatája, a reneszánsz díszkódexek bőkezű megrendelője 1474 és 1495 között székesfehérvári prépost volt. Sokáig úgy tartották, hogy ő építtette a Szent Anna kápolnát, ezért került szobra a templom előtti térre. Ezt a véleményt az újabb források előkerülésével később módosítani kellett: Kálmáncsehi kápolnája valójában a prépostsági templomban volt. (A mai Romkert területén)

8. Megyeház utcai kiállítások

Eltűnt generációk sok viszontagság között megőrzött fiú- és lányjátékait, gyönyörű babáit, babaszobáit tárja elénk a **Fehérvári Babaház - Moskovszky gyűjtemény**. Hét szobában, 63 együttesben gyönyörködhet a látogató. A szobákban a babák kis bútorok, porcelánok, fest-mények, csipkék között „élnek”. Az **Új Magyar Képtárban** a Szent István Király Múzeum elmúlt öt évtizednyi kiállítási és gyűjtőtevékenységét tükröző anyag az Európai Iskolától napjainkig, kronologikus sorrendben mutatja be a legfontosabbnak tartott alkotókat és képzőművészeti jelenségeket, mintegy 100 műtárgyat. **Bélyeges és monogramos téglák Fejér megyéből** címmel 2009-ben nyílt állandó kiállítás az épület pincéjében. A közel 800 darabos gyűjteményt Siklósi Gyula régészprofesszor állította össze. (Fotó: Gelencsér Ferenc)

9. Kati néni szobra

A Megyeház utcából a belváros egyik legszebb fekvésű utcáján, a Lépcső utcán jutunk a Liszt Ferenc utcára. Itt áll Kati néni, a kocsit toló, kendős öregasszony zsánerszobra. A felsővárosi fertályos asszony néhány évtizede még hozzátartozott a városi élet forgatagához, ahogyan a piac felé, vagy már visszajövet kocsiját tolt. 2001 óta bronzszoborként mosolyog a Liszt Ferenc utca macskakövén. Orrát a járókelők, a simogatóstól szerencsét remélve, fényesre koptatták.

10. Országos Műszaki Múzeum Alumíniumipari Múzeuma

A múzeum a „huszadi század fémjének”, a „magyar ezüstnek” történetével foglalkozik az 1860-as évektől indulva. A magyarországi bauxitkutatás, bányászat, timföldgyártás, alumíniumkohászat és termékgyártás történetét tárgyakon, dokumentumokon, fotókon és a munkában fontos szerepet játszó személyiségeken keresztül ismerteti meg. Alumíniummal kapcsolatos művészeti anyagok gyűjtésével és bemutatásával is foglalkozik.

Felelős kiadó: Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata
Kulturális és Turisztikai Bizottsága
Székesfehérvári Egyházmegyei Múzeum,
Városi Képtár - Deák Gyűjtemény és a
Szent István Király Múzeum munkatársai
Peschka Judit
Szabó Márta
Absurd Reklámügynökség
Alto Nyomda
www.szekesfehervar.hu
2009.